Voorstel aan college en raad

Nummer:	02430000201446
Datum:	20 mei 2025
Opsteller:	P.C. Lohmeijer
Portefeuillehouder:	Wethouder M. Reckman
Onderwerp:	CV Toekomstplan Positieve Gezondheid

Het college van B&W besluit:

1. Het toekomstplan Positieve Gezondheid vast te stellen en ter instemming voor te leggen aan de gemeenteraad;
2. De gemeenteraad voor te stellen om stichting MFC Harderwijk de opdracht te geven scenario 2 “Gemeenschapsvorming” uit het toekomstplan verder te ontwikkelen;
3. De gemeenteraad voor te stellen om stichting MFC Harderwijk voor de verdere ontwikkeling van scenario 2 vanaf 2026 structureel een extra subsidie van € 83.500,- per jaar beschikbaar te stellen;
4. De gemeenteraad voor te stellen om stichting MFC Harderwijk voor deze opdracht in 2026 een structurele begrotingssubsidie toe te kennen van € 570.000,- voor MFC De Roef en € 210.000,- voor MFC De Kiekmure en de benodigde extra dekking van € 83.500,- te betrekken bij de Kadernota 2026-2029.

Inleiding

Aanleiding

In september 2022 is de nieuwbouw van het oude wijkcentrum de Roef in gebruik genomen. Met de exploitatie van het wijkcentrum als centrum voor Positieve Gezondheid was nog geen praktijkervaring opgedaan. Dat betekende dat in eerste instantie de inschatting voor een gezonde exploitatie te laag was waardoor de subsidie meerdere malen moest worden verhoogd.

Bij de behandeling van de begroting 2025-2028 op 7 november 2024 heeft de gemeenteraad per amendement besloten de begrotingssubsidie voor stichting MFC Harderwijk voor 2025 aan te vullen met € 356.000 en vanaf 2026 met € 250.000. De gemeenteraad heeft het college de opdracht gegeven om te komen tot een gezond perspectief voor de toekomst van Stichting MFC Harderwijk (locaties de Roef en Kiekmure), alvorens definitief te besluiten over de subsidie voor 2026 en verder.

Het college heeft, vanuit haar regierol, dit toekomstplan vormgegeven, in samenwerking met het bestuur van Stichting MFC Harderwijk, ook op basis van de kennis en ervaring die zijn opgedaan in de praktijk.
In de volgende tabel ziet u het afdoen van de toezeggingen MM2430, MM2431, MM2436 inclusief nadere duiding over de totstandkoming van het voorkeursscenario 2.

Toezeggingen		Resultaat
MM2430 Evaluatie verstrekte subsidie Positieve Gezondheid		De jaarrekening over 2024 kunt u verwachten omstreeks 26 juni.
MM2431 en MM 2436 Actieplan voor MFC Harderwijk		
1.a	Opzetten van projectteam;	Afgerond
1.b	Optrekken van twee wethouders, respectievelijk wethouder Sociaal Domein en wethouder Financiën en Vastgoed;	Doorlopend
1.c	Voorafgaand aan de Kadernota 2026, het actieplan voorleggen ter besluitvorming aan de Raad;	Afgerond, zie bijlage 1
2.a	Opstellen actieplan;	Afgerond, zie bijlage 1
2.b	Samen met uw Raad en bestuur stichting MFC Harderwijk KPI’s en middelen definiëren over Positieve Gezondheid;	Afgerond, zie bijlage 2. De definitieve prestatieafspraken worden na besluit

		gekwantificeerd.
3.a	Voeren gesprekken met bestuur stichting MFC Harderwijk;	Doorlopend
3.b	Mogelijkheden bekijken om de bezettingsgraad te verhogen;	Doorlopend
3.c	Onderzoeken of meer door de gemeente gefinancierde organisaties een plek kunnen krijgen binnen de MFC's;	Afgerond, met het GEM groepenhuis zijn nu alle vaste ruimten verhuurd.
3.d	Mogelijkheden bekijken om externe subsidies te verwerven;	Onderzocht, externe fondsen zijn door het bestuur stichting MFC Harderwijk aan te vragen voor losse activiteiten. Dit wordt opgenomen in de prestatieafspraken.
4.a	Minimaal 1x per kwartaal een informatiebrief;	Verstrekt op 15 januari en 16 april en gepland voor september en december.

Het projectteam levert als resultaat twee college/raadsvoorstellen op:

1. een separaat voorstel over de huurprijsberekening van het gemeentelijk maatschappelijk vastgoed, een uitvoeringsaspect van het Vastgoed- en Accommodatiebeleid.
2. het toekomstplan Positieve Gezondheid met scenariobeschrijvingen en KPI's voor de prestatieafspraken. Zie bijlagen 1 en 2.

Op basis van de gesprekken met het stichtingsbestuur, de kennis en ervaringen van de afgelopen jaren, de inmiddels geaccepteerde huurtarieven (vast en incidenteel) en interne advisering, zijn voor de verdere ontwikkeling van de Roef als centrum voor Positieve Gezondheid en om richting te geven aan een passende opdracht zijn drie scenario's opgesteld:

1. Ontzorgen
2. Gemeenschapsvorming
3. Commercieel

1. Ontzorgen	2. Gemeenschapsvorming	3. Commercieel
In dit scenario staat het bereiken van zoveel mogelijk inwoners centraal, met als doel hen op laagdrempelige wijze te laten deelnemen aan activiteiten. Deelnemers worden maximaal ontzorgd: mogelijke drempels tot deelname, zoals financiële, sociale of praktische belemmeringen, worden actief weggenomen. Activiteiten zijn aanbodgericht en worden tegen zo laag mogelijke kosten aangeboden, waarbij deelname gratis is. Binnen dit scenario zijn de financiële kaders niet leidend. Eigen regie en zelfredzaamheid van inwoners wordt in mindere mate gestimuleerd. De balans tussen ondersteuning en het versterken van eigen kracht is ondergeschikt aan het streven	Scenario twee richt zich op het versterken van de sociale basis en biedt inwoners een uitnodigende omgeving om deel te nemen aan laagdrempelige, vraaggerichte activiteiten. Er is ruimte voor zelforganisatie, waardoor inwoners en lokale organisaties actief kunnen bijdragen aan het aanbod. Dit bevordert gemeenschapsvorming en sluit aan bij de behoeften van deelnemers. Deelnemers zijn bereid om een bescheiden eigen bijdrage te betalen, de tarieven zijn toegankelijk voor een breed publiek. De maatschappelijke waarde van dit scenario zit in het stimuleren van eigen regie, samenredzaamheid, ontmoeting	Dit scenario zet in op een meer commercieel activiteitenaanbod dat inspeelt op (latente) behoeften van inwoners met als doel een groot bereik. Deelnemers worden uitgedaagd door een onderscheidend aanbod waarvoor zij bereid zijn een kostendekkende of commerciële prijs te betalen. De maatschappelijke waarde ligt in het activeren van inwoners via een aantrekkelijk aanbod en spreekt inwoners aan op hun eigen verantwoordelijkheid. Deze commerciële opzet vergroot de financiële zelfstandigheid van het centrum, maar introduceert ook nieuwe drempels, zoals hogere deelnamekosten en/of horeca-uitgaven voor inwoners. Waardoor de laagdrempeligheid, inclusie, wijkbinding en inzet van vrijwilligers

naar brede toegankelijkheid en inclusie. Er zijn drie verschillende tarieven voor zaalverhuur (commercieel, non-profit en profit) er is geen commerciële verhuur, er is geen verdiencapaciteit die bijdraagt bij aan een gezonde exploitatie.	en zingeving. Door drie verschillende tarieven voor zaalverhuur te hanteren (commercieel, non-profit en profit), kunnen maatschappelijke activiteiten financieel worden ondersteund, terwijl het commerciële tarief bijdraagt bij aan een gezonde exploitatie.	onder druk komen te staan. De focus ligt minder op de sociale functie van het centrum, als plek voor ontmoeting, meedoen en gemeenschapsvorming.
Kernwoorden vanuit inwonersperspectief		
Aanbodgericht Kosteloos Ontzorgen	Vraaggericht Eigen bijdrage Gemeenschapsvorming	Marktgericht Hoge verwachtingen van de kwaliteit Consumeren
Sturingsknoppen (de nummering hieronder verwijst naar de voorbeeldbegroting in de paragraaf financiën)		
• Bruto marge horeca laag houden (1) • Geen commerciële verhuur (2) • Ruimere openingstijden met professionals (3) • Zoveel mogelijk vrijwilligers met professionele begeleiding (3) • Groter beroep op activiteitenbudget Positieve Gezondheid (4)	• Bruto marge horeca verhogen naar meer commerciële prijzen, m.u.v. koffie en thee (1) • Beperkte commerciële verhuur, mogelijk in de toekomst nog iets uitbreiden, mits het de maatschappelijke verhuur niet verdringt (2) • Voor onrendabele uren de openingstijden beperken (3) • Professionele inzet biedt continuïteit, er wordt gewerkt met vrijwilligers waar het kan (3) • Er is een beperkt activiteitenbudget voor Positieve Gezondheid (4)	• Bruto marge horeca omhoog naar marktconform inclusief koffie/thee (1) • Meer commerciële verhuur, percentage verhogen (2) • Bij onrendabele uren de openingstijden beperken (3) • Professionele inzet, er wordt beperkt gewerkt met vrijwilligers (3) • Het activiteitenbudget voor Positieve Gezondheid verlagen vanwege kostendekkende bijdragen van deelnemers (4)

Kader

Nota sociaal domein ‘Samen doen wat nodig is’ 2024-2029 en de bijbehorende uitvoeringsagenda 2024-2026 inclusief Gezond en actief leven akkoord (GALA), Wet publieke gezondheid (Wpg).

Alternatieven

In afwijking van beslispunt 2, de gemeenteraad voor te stellen om stichting MFC Harderwijk de opdracht te geven scenario 1 of 3 uit het Toekomstplan verder te ontwikkelen.

Beoogd effect

Stichting MFC Harderwijk in staat te stellen de exploitatie van MFC De Roef, Centrum voor Positieve Gezondheid, en MFC De Kiekmure verder uit te bouwen tot ontmoetingscentra met toegevoegde maatschappelijke waarde voor de inwoners van Harderwijk.

Argumenten

1.1. Het toekomstplan Positieve Gezondheid is opgesteld in samenwerking met de operationeel manager van MFC Harderwijk en afgestemd met het stichtingsbestuur.
1.2. In het toekomstplan is uitgegaan van:
- de doelen en acties uit de nota Sociaal Domein en Uitvoeringsagenda “Samen doen wat nodig is”.
- de ervaringen en resultaten van de afgelopen jaren
- de inmiddels ontstane netwerken die het gedachtegoed Positieve Gezondheid toepassen.

2.1. Voor de verdere ontwikkeling van MFC De Roef als centrum voor Positieve Gezondheid draagt scenario twee ‘gemeenschapsvorming’ het best bij aan de doelen uit de nota en de uitvoeringsagenda "Samen doen wat nodig is”, gezien het effect op de samenredzaamheid, sociale cohesie en het versterken van de eigen regie.
2.2. Scenario twee ‘gemeenschapsvorming’ biedt het stichtingsbestuur voldoende mogelijkheden om voort te gaan op de ingezette ontwikkelingen en in samenwerking met inwoners en andere partners het activiteitenaanbod verder uit te breiden.
2.3. Op basis van de doorontwikkeling van scenario 2 worden de concept prestatieafspraken (bijlage 2) verder gekwantificeerd (KPI’s), de definitieve prestatieafspraken worden gekoppeld aan de subsidiebeschikking.

3.1. De financiële rapportages van het stichtingsbestuur over de jaren 2023, 2024 en de begroting van 2025 laten zien dat de hoogte van de subsidie voor 2025 toereikend is voor een saldo neutrale exploitatie volgens scenario twee ‘gemeenschapsvorming’.
3.2. De begroting van scenario 2 laat zien dat voor een saldo neutrale exploitatie de vastgestelde subsidie vanaf 2026 structureel met € 83.500,- moet worden verhoogd.
3.3. Deze begroting is gebaseerd op het huidige huurcontract met de gemeente. De berekeningswijze van de kostprijsdekkende huur van maatschappelijk vastgoed (separaat voorstel “Huur en verhuurtarieven voor maatschappelijk vastgoed”) kan invloed hebben op deze begroting. De hoogte van de structurele begrotingssubsidie zal daar dan op worden aangepast. Voor de gemeentebegroting is dit naar verwachting een saldo neutrale begrotingswijziging. De consequenties en uitwerking van de vast te stellen kaders en spelregels voor huur- en verhuurtarieven van maatschappelijk vastgoed, worden meegenomen in het najaar met de tweede Turap.

4.1. De subsidie heeft de afgelopen jaren bestaan uit meerdere losse budgetten, waar volstaan kan worden met twee totaalbudgetten voor de locaties De Roef en De Kiekmure. Voor de verantwoording zijn twee structurele subsidies gewenst.
4.2. Voor scenario twee betekent dat voor MFC De Roef een structurele subsidie voor 2026 van € 570.000,- en voor MFC de Kiekmure € 210.000,-.

Omgevingswet
Niet van toepassing

Financiën
De subsidie voor stichting MFC Harderwijk is nu opgebouwd uit verschillende, eerder vastgestelde bedragen van in totaal € 789.895,- in 2025 en € 670.905,- in 2026. Deze lasten zijn structureel gedekt in de gemeentebegroting.

	Voorlopige indexatie 2026	Na index '26 2027	Na index '26 2028	Na index '26 2029
Scenario 2				
Huidige subsidie na indexatie '26	€ 696.500	€ 686.500	€ 676.500	€ 676.500
Extra subsidie	€ 83.500	€ 83.500	€ 83.500	€ 83.500
Totale subsidie	**€ 780.000**	**€ 770.000**	**€ 760.000**	**€ 760.000**

Om tot een financieel gezond perspectief voor de toekomst van MFC Harderwijk te komen zijn drie scenario's uitgewerkt. Het geadviseerde scenario 2 vraagt om een structurele extra subsidie van afgerond € 83.500 per jaar. In onderstaande tabel verwijzen de cijfers (1 t/m 4) naar de sturingsknoppen zoals eerder beschreven.

	Begroting MFC		Begroting MFC		Scenario 1: Ontzorgen		Scenario 2: Gemeenschapsvorming		Scenario 3: Commercieel
	2025		2026		2026		2026		2026
BATEN									
Exploitatiesubsidies	789.500		697.500		697.500		697.500		697.500
Omzet horeca	300.000		350.000	1)	280.000		350.000		437.500
Omzet permanente verhuur	231.500		249.000		249.000		249.000		249.000
Omzet vaste en variabele verhuur	387.500		404.500	2)	345.500		416.000		472.500
> Tarief 1 maatschappelijk non profit	*158.000*		*165.000*		*193.000*		*160.500*		*150.500*
> Tarief 2 maatschappelijk profit	*104.500*		*109.500*		*152.500*		*102.000*		*80.000*
> Tarief 3 commercieel	*125.000*		*130.500*		-		*153.500*		*241.500*
Overige opbrengsten	6.000		6.500		6.500		6.500		6.500
Totaal baten	1.714.500		1.707.500		1.578.500		1.719.000		1.863.000
LASTEN									
Inkoop horeca	114.000		140.000		140.000		140.000		140.000
Personeelslasten	751.500		789.000	3)	828.500		789.000		828.500
Afschrijvingskosten	15.500		15.500		15.500		15.500		15.500
Huurcontracten gemeente	503.000		504.500		504.500		504.500		504.500
Overige huisvestingskosten	199.000		222.500		222.500		222.500		222.500
Algemene, verkoop- en kantoorkosten*	116.500		120.500		126.500		120.500		132.500
Activiteitenbudget Positieve Gezondheid	10.000		10.500	4)	35.000		10.500		5.000
Totaal lasten	1.709.500		1.802.500		1.872.500		1.802.500		1.848.500
Exploitatieresultaat	**5.000**		**-95.000**		**-294.000**		**-83.500**		**14.500**
** Mogelijk meer marketingkosten vanwege verhoging activiteiten (scenario 1) en verhoging commerciële verhuur (scenario 3)*									

De begroting voor 2026 is ambitieus ten opzichte van 2025, er is gerekend met een lichte stijging van de commerciële verhuur (van 17% naar 20%). Ook voor 2027 en 2028 wordt het bestuur gevraagd om de mogelijkheden om kosten te verlagen en omzet te verhogen verder voort te zetten. De verwachting is dat vanaf 2028 een structurele subsidie van € 760.000 toereikend is voor de exploitatie van MFC Harderwijk.

Kanttekeningen vanuit het bestuur hierbij zijn:

- Er is op dit moment geen CAO van toepassing, toekomstige opname in een CAO zal zorgen voor loonstijging en dus verhoging van de kosten.
- Er is eerder bespaard op verzekeringen, na onderzoek kan blijken dat hierop gerepareerd moet worden.
- De reserve voor groot onderhoud en vervanging zal in de nabije toekomst aangesproken moeten worden ter vervanging van meubilair van de Kiekmure, op de jaarlijkse dotatie kan niet verder bezuinigd worden.

Kanttekening financiën: bij de begroting van MFC Harderwijk 2026 is reeds uitgegaan van een indexatie van de subsidie van 3,9%. Indien het indexpercentage bij de opbouw van de begroting 2026 afwijkt zal er mogelijk nog een aanvullende subsidie nodig zijn. Na vaststelling van de kadernota 2026 (en het besluit over de aanmelding m.b.t. indexering subsidies) en de meicirculaire 2025 is er zekerheid over de indexering. Bij de opbouw van begroting 2026 zal het verschil dan meegenomen worden. Indien het indexpercentage bv 3% is, zal dit een afwijking van ca. € 6.000,- betekenen.

Duurzaamheid

Voor de inrichting van de MFC's zal op het gebied van duurzaamheid gekeken worden of dit ingezet kan worden, ook op het gebied van de materialen die daarbij horen.

Inwonerperspectief
Scenario twee "Gemeenschapsvorming" stimuleert de inwoners tot het organiseren en deelnemen aan activiteiten, op een laagdrempelige manier. Dit scenario draagt bij aan samenredzaamheid, minder eenzaamheid en sociale verbinding door ontmoetingen en activiteiten. De integrale aanpak tussen zorg en welzijn draagt bij aan een betere mentale en fysieke gezondheid en eigen regie.

Communicatie
Stichting MFC Harderwijk op de hoogte stellen van het genomen besluit.

Uitvoering
De afspraken met stichting MFC Harderwijk worden op basis van het genomen besluit nader uitgewerkt en opgenomen in de subsidiebeschikking waar de prestatieafspraken inclusief KPI's zijn opgenomen.

Evaluatie
De portefeuillehouders hebben minstens tweemaal per jaar bestuurlijk overleg met het stichtingsbestuur over de uitvoering van de opdracht.

Bijlagen
1. Toekomstplan Positieve Gezondheid
2. Concept prestatieafspraken stichting MFC Harderwijk